

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-
ПРАКТИЧНА
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦІЯ
«ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ,
НАУЦІ ТА ВИРОБНИЦТВІ»
ПРИСВЯЧЕНУ 100-РІЧЧЮ
ВІД ДНЯ ЗАСНУВАННЯ ВСП
«МУКАЧІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ НУБІП УКРАЇНИ**

**ВСП «МУКАЧІВСЬКИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НУБІП
УКРАЇНИ»**

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
ONLINE CONFERENCE
"INNOVATION IN EDUCATION,
SCIENCE AND PRODUCTION".
DEDICATED TO THE 100th
ANNIVERSARY OF THE
ESTABLISHMENT VSP OF
«MUKACHIV PROFESSIONAL
COLLEGE» NUBIP OF UKRAINE**

**САСКАЧЕВАНСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ, САСКАТУН,
КАНАДА**

24-26 листопада 2021 року

м. Київ

УДК:630.181

ПРИЧИНИ І НАСЛІДКИ ЗАСОЛЕННЯ ГРУНТІВ ДОНБАСУ

Кучер Л.І. кандидат с.-г наук, доцент

Чижевська М., ОС «Бакалавр»

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Проблема відчуження земель внаслідок їх засолення стоїть особливо гостро, тому, що щорічно спостерігається зростання техногенного навантаження на ґрунти на тлі природних особливостей, які сприяють

формуванню цього явища. Засолені ґрунти не мають суворої приуроченості до якоїсь певної зони, оскільки є інтразональними та зустрічаються в різних ґрунтово-кліматичних зонах.

За даними Міжнародного інституту навколишнього середовища та розвитку, а також Інституту світових ресурсів, близько 10% поверхні континентів займають засолені ґрунти. Більшою мірою вони поширені в аридних районах. З проблемами засолення ґрунтів стикаються у 75 країнах світу (Австралія, Китай, Індія, Ірак, Мексика, Пакистан, США та ін.). З 222 млн. га ріллі 40 млн. га займають засолені та осолонцовані ґрунти та 62 млн. га займають солонці, солончаки та солоді. На зрошуваних землях проведення агрохімічної меліорації необхідно на площі 211 тис. га, а сильно засолені ґрунти займають понад 101 тис. га.

Актуальною є ця проблема і для України, де засолені ґрунти займають 1,7 млн. га (2,8% від загальної площі країни), а солонцюваті ґрунти – 2,2 млн. га (3,5% загальної площі країни).

Процес засолення ґрунтів у більшості випадків пов'язані з соленакопиченням внаслідок випаровування підземних вод. Інтенсивність засолення ґрунтів залежить від глибини залягання та мінералізації підземних вод, механічного складу ґрунтів, що визначає капілярні властивості. Чим ближче ґрунтові води до денної поверхні і вище мінералізація, тим більша швидкість накопичення солей.

Перерозподіл солей на земній поверхні залежить від багатьох природних та антропогенних факторів. Інтенсивність перерозподілу солей та накопичення їх у ґрунтах залежить від рельєфу місцевості, кліматичних умов, фільтраційних властивостей ґрунтів та ґрунтоутворюючих порід, ступеня розчинності солей. Вугледобувні підприємства є потужним багатофакторним джерелом негативного впливу на ґрунтову складову екосистем, викликаючи незворотні процеси трансформації та подальшої деградації ґрунтів. Розробка та впровадження заходів спрямованих на запобігання процесам засолення ґрунтів дозволить підвищити рівень екологічної безпеки не тільки вугледобувних регіонів, а й території країни загалом. Першочерговим завданням розробки заходів щодо попередження засолення ґрунтів є розробка системи критеріїв та ознак, що дозволяють ідентифікувати та попередити розвиток процесів засолення на початкових стадіях. При виявленні ознак засолення необхідно враховувати технологічні особливості підземного видобутку вугілля.